

Medzinárodné výtvarno-literárne sympózium ORA ET ARS – SKALKA 2025

Najstaršie pútnické miesto na Slovensku – starobylá Skalka pri Trenčíne privíta tento rok opäť umelcov – účastníkov 18. ročníka Medzinárodného výtvarno-literárneho sympózia ORA ET ARS – SKALKA 2025.

S potešením môžeme konštatovať, že po vyjadrení hlavných organizátorov: Mesta Trenčín a Trenčianskeho osvetového strediska v Trenčíne v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja a súhlase nitrianskeho biskupa J. E. Mons. Viliama Judáka (Pútnické miesto Skalka patrí pod správu Nitrianskeho biskupstva), sme pristúpili k príprave 18. ročníka podujatia. V termíne od 9. – 14. 6. 2025 budú v areáli Malej a Veľkej Skalky, najmä však v interiéri a exteriéri novopostaveného pútnického domu na Malej Skalke, tvoriť svoje diela výtvarní a literárni umelci zo Slovenska i zo zahraničia.

Špecifikum 18. ročníka je, že umelci budú tvoriť na Pútnickom mieste Skalka, kde sa nachádza i Diecézna svätyňa sv. Andreja-Svorada a Beňadika, ktorá bola vyhlásená ako jubilejný kostol. Veríme, že i táto skutočnosť povzbudí tohtoročných účastníkov a okrem umeleckého putovania naplní ich i ako pútnikov nádeje v Jubilejnom roku 2025, ktorý aktuálne prežívame. Ďalším inšpiračným prvkom môže byť spomienka na minuloročné okružle jubileum, ktoré si Pútnické miesto Skalka pripomenulo – 800. výročie založenia benediktínskeho opátstva na Skalke pri Trenčíne nitrianskym biskupom Jakubom I. (1224 – 2024).

Cieľom projektu Medzinárodného výtvarno-literárneho sympózia ORA ET ARS – SKALKA je prostredníctvom umenia propagovať starobylé pútnické miesto Skalku pri Trenčíne, uctiť si patróna Európy sv. Benedikta i jeho nasledovníkov – patrónov Nitrianskej diecézy sv. Andreja-Svorada a Beňadika a poskytnúť jedinečný priestor areálu Malej a Veľkej Skalky, okolitej krajiny i samotného Trenčína pre individuálnu kreativitu umelcov.

Počas šiestich dní budú mať umelci možnosť vzájomného tvorivého dialógu, praktickej konfrontácie svojich skúseností v maliarskom, grafickom, sochárskom či literárnom odbore a tiež príležitosť zoznámiť sa s históriou Skalky, životom a kultúrou v Trenčíne i v regióne stredného Považia. Sympózia sa zúčastnia domáci a zahraniční umelci. Tvoriť budú v priestoroch Malej a Veľkej Skalky.

Naše pozvanie zúčastniť sa 18. ročníka Medzinárodného výtvarno-literárneho sympózia
ORA ET ARS – SKALKKA 2025 prijali nasledovní autori:

ÚČASTNÍCI:

VÝTVARNÁ SEKCIA:

ČESKÁ REPUBLIKA

JAN POSPÍŠIL / Salaš u Velehradu

DANUŠE MARKOVÁ / Krmelín

POLSKO:

WITOLD JACYKOW / Bielsko-Biala

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

JAROSLAV HALMO / In memoriam

JÁN HUBINSKÝ / Rakoľuby

PAVOL CHOMA / Žilina

DANIELA KRAJČOVÁ / Žilina

PAVOL RUSKO / Ružomberok

GARIK SARGSYAN / Stará Ľubovňa

JOZEF VYDRNÁK / Dubnica nad Váhom (koordinátor výtvarnej sekcie)

• LITERÁRNA SEKCIA

RUDOLF DOBIÁŠ / Trenčianska Teplá-Dobrá (koordinátor literárnej sekcie)

GABRIELA GRZNÁROVÁ / Topoľčany

Anna AMADINA

ĽUBOMÍRA MIHÁLIKOVÁ / Modra

ERIK ONDREJČKA / Bratislava (koordinátor literárnej sekcie)

Kurátorom sympózia a výstav po sympóziu je historik a znalec umenia PhDr. Marián Kvasnička.

Organizátori: Mesto Trenčín • Trenčiansky samosprávny kraj • Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne • Farský úrad Skalka nad Váhom • T-via, o. z.

PROGRAM PODUJATIA:

9. 6. • 16.00 hod.

- **Otvorenie sympózia spojené so sv. omšou**
- Miesto: Diecézna svätyňa sv. Andreja-Svorada a Beňadika na Malej Skalke

14. 6. • 17.00 hod.

- **Ukončenie sympózia** – prezentácia diel vytvorených na sympóziu a autorské čítanie účastníkov literárnej sekcie sympózia ORA ET ARS – SKALKA 2025 s kultúrnym programom
- Miesto: Pútnický dom na Malej Skalke

19. 7. • 15.00 hod.

- **Slávnostná vernisáž** – prezentácia výtvarných a literárnych diel vytvorených na sympóziu za účasti autorov
- Hudobný hosť: Gréckokatolícky spevácky zbor pri Chráme sv. Cyrila a Metoda v Trenčíne
- Miesto: Areál kláštora na Veľkej Skalke

23. – 31. 7. 2025

- **Výstava výberu diel** z 18. ročníka Medzinárodného výtvarno-literárneho sympózia ORA ET ARS – SKALKA 2025
- Miesto: Výstavné priestory Trenčianskeho samosprávneho kraja, K dolnej stanici 7282/20A Trenčín

5. – 25. 8. 2025

- **Výstava výberu diel** z 18. ročníka Medzinárodného výtvarno-literárneho sympózia ORA ET ARS – SKALKA 2025
- Miesto: Mestská veža Trenčín

Vstup na podujatia je voľný • Srdečne pozývame

REKAPITULÁCIA DOTERAJŠÍCH SEDEMNÁSTICH ROČNÍKOV

Medzinárodné výtvarno-literárne sympóziu ORA ET ARS – SKALKKA vzniklo k úcte a podpore najstaršieho pútnického miesta na Slovensku – Skalky pri Trenčíne a jeho neopakovateľného genius loci. Je tiež venované i pre dnešnú dobu stále aktuálnemu odkazu benediktínskych mníchov a pustovníkov zo Skalky a hlavných patrónov Nitrianskej diecézy sv. Andrejovi-Svoradovi a sv. Beňadikovi. Podujatie sa koná vždy v júni v areáli Malej a Veľkej Skalky pri Trenčíne a uskutočňuje sa so súhlasom nitrianskeho sídelného biskupa J. E. Mons. Viliama Judáka.

Jeden-, dva- či viackrát sa sympózia v doterajších sedemnástich ročníkoch 2008 – 2024 zúčastnilo 95 výtvarníkov z ôsmich štátov: Poľska, Českej republiky, Maďarska, Srbska, Ruskej federácie, Nemecka, Španielska, Moldavska a 42 literátov zo Slovenska. V niektorých ročníkoch tvorili autori paralelne vo viacerých sekciách (2008, 2009, 2010 Daniel Hevier vo výtvarno-literárnej sekcii; v roku 2013 v hudobno-literárnej sekcii Vlastimil Dufka SJ, Daniel Hevier a Sima Martausová; v roku 2015 a v roku 2023 v literárno-fotografickej sekcii Jan Tluka; v roku 2024 v literárno-fotografickej sekcii Erik Ondrejčka a vo výtvarno-literárnej Pavol Rusko. špecifikom v roku 2010 bola i filmová sekcia s účastníkmi Jaroslavom Pištekom a Danielom Hevierom). Pri výbere účastníkov sympózia sa kladie dôraz na autorov z krajín V4.

Účastníci vytvoria počas podujatia výtvarné a literárne diela. Výber tejto tvorby i vizuálno-grafické zdokumentovanie diania na sympóziu každoročne mapuje reprezentačný katalóg. Veľkoformátová verzia katalógu je až do ďalšieho ročníka sympózia k dispozícii návštevníkom kláštora na Skalke. Takto upravené verzie katalógov jednotlivých ročníkov slúžia i na propagáciu a informovanosť nielen o sympóziu, ale i o pútnickom mieste Skalka pri Trenčíne počas roka na putovných výstavách ORA ET ARS VIATOR – SKALKKA PUTUJÚCA, ktoré organizátori podľa logistických a finančných možností realizujú z výberov výtvarných diel poskytnutých účastníkmi sympózia. V rámci putovného projektu ORA ET ARS VIATOR boli zrealizované v minulých rokoch výstavy napríklad vo výstavných priestoroch Domu umenia v Bratislave, v galérii Panský dům v Uherskom Brode, v galerijných priestoroch Neogotického kaštieľa v Galante, v máji 2016 v rámci projektu: Dny slovanské kultury vo výstavných priestoroch Reduty Klubu kultury v Uherskom Hradišti. Na prelome rokov 2016 – 2017 bol výber z diel vystavený na Morave v galérii návštevníckeho centra Slovanského hradiště v Mikulčiaciach. Na jeseň 2017 bola inštalovaná výstava zo sympoziálnej zbierky v Múzeu mincí a medailí v Kremnici. Výber diel z desiatich ročníkov ORA ET ARS – SKALKKA bol prezentovaný na jar 2018 vo výstavných priestoroch Dvorany Ministerstva kultúry Slovenskej republiky na Námestí SNP v Bratislave. Zatiaľ najvzdialenejším výstavným projektom ORA ET ARS VIATOR bola výstava výberu diel z jedenástich ročníkov v dominikánskom kultúrnom centre VERITAS v Košiciach (6. 12. 2018 – 28. 2. 2019). V tomto roku sme realizovali výstavu výberu diel v kaštieli RONA, a. s., v Lednických Rovniach.

Katalógy zo sedemnástich ročníkov sympózia ORA ET ARS – SKALKA: 2008 – 2024 a kultúrno-historické prílohy OKNO vydávané ku katalógom v rokoch 2010 – 2019, 2024 a ďalšie informácie o pútnickom mieste Skalka pri Trenčíne, jeho rozvoji a perspektívach je možné v elektronickej podobe vidieť na webových stránkach:

- <https://visit.trencin.sk/ora-et-ars/>

prehľad katalógov a kultúrno-historických príloh OKNO... všetkých doterajších šestnástich ročníkov 2008 – 2024

- Facebook: <https://www.facebook.com/oraetars/>

- www.putnickemiestoskalka.sk

- alebo i pod Google heslom: sympózium Ora et Ars Skalka.

Pozývame v dňoch 9. – 14. 6. 2025 na návštevu areálu Malej Skalky a areálu kláštora na Veľkej Skalke, kde budú mať návštevníci počas sympózia možnosť vidieť pri práci tvoriacich výtvarníkov i literátov.

Zároveň srdečne pozývame i na slávnostnú vernisáž sympózia ORA ET ARS – SKALKA 2025, ktorá sa uskutoční v areáli kláštora vo Veľkej Skalke v sobotu 19. júla 2025 o 15.00 h.

V spolupráci s organizačným tímom podujatia zostavil: Jozef Vydrnák,
výtvarník, koordinátor výtvarnej sekcie sympózia ORA ET ARS – SKALKA